

UZASADNIENIE

Postanowieniem wydanym 12 maja 2015 r. w sprawie sygn. akt XXII GWo 30/15 Sąd udzielił Ł. Ł. zabezpieczenia roszczenia o zakazanie K. C. wytwarzania, oferowania i wprowadzania do obrotu płaszczy według projektu graficznego określonego w umowie o przeniesienie autorskich praw majątkowych do utworu graficznego z 2 kwietnia 2015 r. i stanowiącego niezarejestrowany wzór

wspólnotowy: , poprzez zajęcie – na czas trwania procesu – płaszczy opartych na tym projekcie i tym wzorze wspólnotowym, niezależnie od koloru, znajdujących się w siedzibie obowiążanej, w jej magazynie, sklepach oraz we wszystkich innych miejscach, które zostaną ustalone przez komornika.

W pozwie wniesionym 2 czerwca 2015 r. Ł. Ł. zażądał:

1. zakazania K. C. wytwarzania, oferowania i wprowadzania do obrotu płaszczy według projektu graficznego określonego w umowie o przeniesienie autorskich praw majątkowych do utworu graficznego z dnia 2 kwietnia 2015 r. i stanowiącego niezarejestrowany wzór wspólnotowy

przedstawiony poniżej :

2. orzeczenia o zniszczeniu płaszczy opartych na projekcie oraz wzorze wspólnotowym wskazanym w pkt 1. i nakazania pozwanej wydania powodowi tych płaszczy celem ich zniszczenia na jej koszt, zwłaszcza 122 sztuk płaszczy zajętych przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w Białymstoku w dniu 22 maja 2015 r. (sygn. akt (...)), w terminie 14 dni od uprawomocnienia się wyroku;

3. zasądzenia na jego rzecz od pozwanej kosztów postępowania. (k.2-49)

Uwzględniając jego wniosek, postanowieniem wydanym 12 czerwca 2015 r. Sąd udzielił powodowi zabezpieczenia roszczenia z pkt 1., zakazując pozwanej – na czas trwania procesu – wytwarzania, oferowania i wprowadzania do obrotu płaszczy opartych na projekcie graficznym

określonym w umowie o przeniesienie autorskich praw majątkowych do utworu graficznego z dnia 2 kwietnia 2015 r. i niezarejestrowanym wzorze wspólnotowym przedstawionym na fotografiach :

. (k.58-64)

K. C. wniosła o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami postępowania. Podniosła, że obecnie nie używa już wzoru Ł. Ł., zastosowała się bowiem do przedsądowego wezwania do zaniechania naruszeń. Sprzeciwiła się zniszczeniu kwestionowanych płaszczy, które mogą być przeszyte w sposób skutecznie eliminujący stan naruszenia. (k.68-81)

Sąd ustalił, że:

Strony są przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą w zakresie produkcji i sprzedaży odzieży. (dowód: informacje z CEiDG k.18, 19) Ł. Ł., jako wspólnik spółki cywilnej PHU (...) jest współuprawnionym do niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego płaszcza o wyglądzie:

, po raz pierwszy udostępnionego publicznie w dniu 2 listopada 2014 r. na aukcji internetowej nr 4716482017 na portalu (...) Powód oferuje ponadto płaszcze wykonane wg tego wzoru poprzez sklep internetowy prowadzony w domenie (...) (dowód: wydruki ze stron internetowych k.20-26, 43-46, dowody sprzedaży k.27-33)

Autorskie prawa majątkowe do utworu - projektu płaszcza Ł. Ł. nabył wraz z M. F. od K.P. i A. R. na podstawie umowy z 2 kwietnia 2015 r. (dowód: umowa k.34-36, faktura k.37)

12 stycznia 2015 r. Ł.Ł. i M. F. zlecieli K. C. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą PPHU (...) w B. uszyć 320 płaszczy wg ich wzoru, a 2 lutego 2015 r. jeszcze 266 takich płaszczy. (dowód: zlecenia k.38, 40, faktury k.39, 41) Pozwana szyła je jednak także dla siebie i sprzedawała w sklepie na bazarze – targowisku miejskim w B. przy ul. (...). (dowód: dowody rzeczowe, paragon k.42,

wydruk ze strony internetowej k.48) W wykonaniu postanowienia wydanego 12 czerwca 2015 r. w sprawie sygn. akt XXII GWo 30/15 w dniu 22 maja 2015 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Białymstoku w sprawie (...) dokonał zajęcia 122 płaszczy wykonanych według wzoru stanowiącego własność powoda. (dowód: protokół zajęcia k.47)

K. C. nie kwestionowała, że Ł. Ł. służą autorskie prawa majątkowe do wzoru przemysłowego przedstawiającego płaszcz damski o wyglądzie przedstawionym na fotografiach:

. Nie przeczyła także pierwszeństwu powoda oferowania płaszczy o takim wyglądzie, uzasadniającego ochronę interesów gospodarczych Ł.Ł. przed czynami nieuczciwej konkurencji. Podnosząc, iż powodowi nie służy ochrona niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego nie powoływała żadnych konkretnych okoliczności faktycznych ani argumentów prawnych, które miałyby ją niweczyć. W szczególności nie odnosiła się do nowości i indywidualnego charakteru wzoru, a przez to do jego ważności. Nie wskazywała na różnice wzorów, które wykluczałyby przyjęcie przez Sąd, że mamy w tym przypadku do czynienia z kopiowaniem przez pozwaną wzoru płaszcza powoda, z wykorzystaniem jego projektu do uszycia własnych płaszczy.

Przeciwnie, pozwana przyznała fakt wytwarzania i oferowania płaszczy wg spornego wzoru. Nie przeczyła zawarcia przez strony umowy, zgodnie z którą na zlecenie powoda szyła płaszcze damskie wg projektu autorstwa K.P. i A. R., stanowiącego przedmiot umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych z 2/04/2015 r. Twierdziła jednak, że powództwo powinno podlegać oddaleniu ze względu na zaniechanie przez nią naruszeń przed wniesieniem pozwu oraz istnienie możliwości usunięcia skutków naruszeń przez przeszcycie płaszczy.

Sporne nie były więc prawa ani pierwszeństwo rynkowe powoda lecz zasadność zastosowania w okolicznościach sprawy sankcji wnioskowanych przez Ł. Ł. w pkt 1 i 3 pozwu.

Sąd zważył:

1. Odnośnie do naruszenia prawa do niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego:

Rozporządzenie Rady (WE) nr 6/2002 z 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych (Dz.U.UE.L.02.3.1 z 5/01/2002 r.) stworzyło ujednolicony system nabywania prawa wyłącznego do

wzoru, jego jednolitego skutku na terytorium Unii Europejskiej i systemu ochrony. (ust. 3 art.1) Rozporządzenie zawiera legalną definicję, zgodnie z którą wzorem jest postać całego produktu lub jego części, wynikająca w szczególności z cech linii konturów, kolorystyki, kształtu, tekstury lub materiałów produktu lub jego ornamentacji (art. 3a). Postać produktu przejawia się w jego zewnętrznych cechach charakterystycznych, formie i ukształtowaniu, jego przyozdobieniu, wyrażającym się w zestawieniu linii, konturów, doborze kolorów lub użyciu powierzchni o specjalnych właściwościach. W wyglądzie zewnętrznym produktu mieszczą się wszystkie jego charakterystyczne cechy, które są wizualnie postrzegalne, widoczne w czasie normalnego użytkowania przez użytkownika finalnego.

Niezarejestrowany wzór wspólnotowy jest chroniony przed kopiowaniem w zakresie w jakim jest nowy i posiada indywidualny charakter, przez okres 3 lat, licząc od dnia, w którym wzór został po raz pierwszy udostępniony publicznie w Unii Europejskiej. Co do zasady, prawo do wzoru wspólnotowego przysługuje twórcy lub jego następcy prawnemu. (art. 14 ust.1) Może on zakazać używania wzoru, tj. wytwarzania, oferowania, wprowadzania do obrotu, importu, eksportu lub używania produktu, w którym wzór jest zawarty bądź zastosowany lub składowania takiego produktu w tych celach, wyłącznie wówczas jednak, gdy wynika ono z naśladowania chronionego wzoru. (art. 19 ust.2) Używanie nie jest wynikiem kopiowania, jeśli twórca nie znał wzoru ujawnionego przez uprawnionego. (art.19 ust.2 zdanie drugie) Nie jest zabronione korzystanie ze wzorów identycznych lub podobnych, jeśli dowiedzione zostanie, że stanowią one wynik samodzielnej pracy twórczej autora, przy założeniu, że nie miał on możliwości zapoznania się z wzorem niezarejestrowanym.

W przeciwieństwie do wzorów zarejestrowanych, które podlegają ochronie skutecznej „erga omnes”, zapewniającej wyłączność (monopol) eksploatacji, wzór niezarejestrowany podlega ochronie jedynie przed kopiowaniem bez zgody uprawnionego oraz wszelkim formom korzystania ze wzoru stanowiącego kopię. [M. Poźniak-Niedzielska *Ochrona wzoru niezarejestrowanego w prawie europejskim*. cyt za : J. Sieńczyło-Chlabicz op.cit. s.15] Ochrona ta nie jest jednak ograniczona do działań, w rezultacie których powstaje oczywista kopia wzoru, lecz także do naśladownictwa, tj. imitacji. Zasadności zarzutu kopiowania nie może zaprzeczyć zmiana wzoru w nieistotnych szczegółach, które nie stanowią istotnych różnic.

Zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c.), na powódzie spoczywa obowiązek udowodnienia, że wzór niezarejestrowany cechuje nowość i indywidualny charakter oraz daty jego pierwszego publicznego udostępnienia, odpowiednio do art. 11 ust. 2. On także dowodzi, że kwestionowany produkt stanowi kopię jego wzoru, a ponadto świadomość pozwanego istnienia chronionego wzoru, od której istnienia zależeć będzie możliwość uznania działania za kopiowanie. (art. 6 k.c.) [por. A.Tischner *Niezarejestrowany wzór wspólnotowy*. PPH lipiec 2006 r. s.39-40, J. Sieńczyło-Chlabicz *Ochrona niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego*. EPS luty 2008 r. s.16]

Odmienne niż w przypadku wzorów zarejestrowanych, rozporządzenie nie stanowi domniemania ważności wspólnotowego wzoru niezarejestrowanego. Art. 85 ust. 2 należy interpretować w ten sposób, że aby sąd w sprawach wzorów wspólnotowych uznał niezarejestrowany wzór wspólnotowy za ważny, właściciel nie musi wykazywać, iż wzór cechuje indywidualny charakter w rozumieniu art. 6, musi jedynie wskazać, na czym ten indywidualny charakter polega, identyfikując element lub elementy wzoru, które mu taki charakter nadają. (tak Trybunał Sprawiedliwości UE w wyroku z 19/06/2014 w sprawie C-345/13 *Karen Millen Fashions*)

Zainteresowany zaprzeczeniem zarzutu kopiowania, pozwany ma natomiast obowiązek wykazania, że identyczność wzoru nie wynika z kopiowania, że jego wzór stanowi wynik samodzielnej pracy twórczej. (art. 19 ust. 2 zdanie drugie)

Niezarejestrowany wzór wspólnotowy ma indywidualny charakter, jeśli całościowe (ogólne) wrażenie, jakie wywołuje na poinformowanym użytkowniku, różni się od wrażenia, jakie wywiera na takim użytkowniku wzór, który został udostępniony publicznie przed datą pierwszego ujawnienia. Przy ocenie indywidualnego charakteru bierze się pod uwagę stopień swobody twórcy przy opracowywaniu wzoru. (art. 6 ust.2) Zakres ochrony wzoru określają cechy zewnętrzne, które mogą być postrzegane zmysłem wzroku. Dyrektywa nr 98/71/EC Parlamentu Europejskiego i Rady z 13/10/1998 r. w sprawie prawnej ochrony wzorów, w wersji angielskiej w sposób wyraźny odnosi się do tych właśnie cech. (*shown visibly*) Zakres ochrony wzoru będzie zdecydowanie większy gdy swoboda projektanta ograniczona jest w niewielkim stopniu. Wówczas stosunkowo niski stopień podobieństwa może stanowić podstawę do uznania istnienia naruszenia, gdyż nie istnieją obiektywne przyczyny, dla których występujące podobieństwa byłyby konieczne ze względu na brak swobody twórczej w danej dziedzinie. [por. K. Szczepanowska-Kozłowska *Ochrona wzoru w prawie europejskim*. PPH nr 5 z 2005 r. s.30-34, M. Poźniak-Niedzielska *Ochrona wzorów przemysłowych w prawie europejskim*. Europejski Przegląd Sądowy 1/2007 s.4-11] Wzory uważa się za identyczne, jeżeli ich cechy różnią się jedynie nieistotnymi szczegółami. (art.5 ust.2)

W sprawach wzorów wspólnotowych sądy stosują przepisy rozporządzenia (art. 88 ust.1), a w kwestiach w nim nieuregulowanych ustawodawstwo krajowe, zarówno w zakresie przepisów prawa materialnego (ust.2.) jak i procesowego, właściwych dla tego samego rodzaju postępowań w sprawach dotyczących praw z rejestracji krajowego wzoru przemysłowego. Uznając, że pozwany naruszył lub że z jego strony istnieje groźba naruszenia praw do wzoru wspólnotowego sąd stosuje, jeśli nie stoją temu na przeszkodzie ważne powody, następujące środki :

- a. zakaz kontynuowania działań, które naruszają lub grożą naruszeniem wzoru,
- b. zajęcie podrobionych produktów;

- c. zajęcie materiałów i narzędzi wykorzystanych w przeważającej mierze do wytworzenia podobionych dóbr, jeżeli ich właściciel wiedział do jakich celów były użyte lub w określonych okolicznościach było to oczywiste,
- d. wszelkie środki pozwalające na nałożenie innych sankcji, odpowiednich w danych okolicznościach, przewidziane w prawie krajowym Państwa Członkowskiego, w którym naruszenie miało miejsce lub istnieje groźba jego popełnienia. (art. 89 ust.1)

Zgodnie z art. 89 ust. 1d, żądanie zniszczenia podrobionych produktów regulowane jest prawem (w tym prywatnym międzynarodowym) państwa członkowskiego, w którym dopuszczono się naruszenia lub groźby naruszenia wzoru wspólnotowego. (tak wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z 13/02/2014 r. C-479/12) Odnosi się to wprost m.in. do przepisu art. 286 p.w.p., zgodnie z którym, sąd, rozstrzygając o naruszeniu prawa, może orzec, na wniosek uprawnionego, o będących własnością naruszającego bezprawnie wytworzonych lub oznaczonych wytworach oraz środkach i materiałach, które zostały użyte do ich wytworzenia lub oznaczenia. W szczególności może orzec o ich wycofaniu z obrotu, przyznaniu uprawnionemu na poczet zasądzonej na jego rzecz sumy pieniężnej albo zniszczeniu. Orzekając, sąd uwzględnia wagę naruszenia oraz interesy osób trzecich.

W ocenie Sądu, Ł. Ł. należycie wykazał, że na podstawie umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych nabył prawo do niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego po raz pierwszy udostępnionego publicznie w Internecie 2 listopada 2014 r. Dowody rzeczowe i fotografie dowodzą także faktu świadomego naruszenia wyłączności powoda, K. C. bowiem szyła, oferowała i wprowadza do obrotu płaszcze, kopiując niezarejestrowany wzór wspólnotowy. Wykonywała je wg projektu który stanowił przedmiot łączącej strony umowy. Płaszcze te miały praktycznie identyczny krój, ewentualne różnice kolorystyczne, co jest zwykłą praktyką w sektorze odzieżowym, nie mogą niweczyć wrażenia identyczności z wzorem przemysłowym (projekt płaszcza), do którego autorskie prawa majątkowe służą Ł.Ł. . Powód może więc zasadnie żądać zastosowania względem pozwanej sankcji zakazowych określonych w art. 89 ust. 1 rozporządzenia. Roszczenie z pkt 1. pozwu zasługuje przeto na uwzględnienie.

W przekonaniu Sądu, zaniechanie naruszeń w efekcie udzielonego zabezpieczenia nie uzasadnia oddalenia powództwa, w szczególności uznania, że nie istnieje realne zagrożenie naruszania przez pozwaną w przyszłości praw powoda. Przeciwnie, oddalenie powództwa odnoszącego się do sankcji zakazowych, może być przez nią niewłaściwie zrozumiane jako przyznanie racji pozwanej, stwierdzenie, że jej działanie nie jest bezprawne. Przemawia za tym fakt prowadzenia przez pozwaną działalności gospodarczej i ewidentne nieuprawnione wykorzystanie wzoru (wykroju) powierzonego jej do uszycia płaszczy przez powoda. Pozwana nie zaniechała naruszeń dobrowolnie,

lecz w efekcie działań w postępowaniu zabezpieczającym, w szczególności komorniczego zajęcia spornych produktów.

Nie zasługuje natomiast na uwzględnienie żądanie z pkt 3. pozwu, które pełnomocnik powoda podtrzymał na rozprawie 6/07/2015 r. w postaci niezmienionej. (k.94) Ł. Ł. zmierza nim do usunięcia skutków naruszeń przez zniszczenie kwestionowanych płaszczy. Podstawy prawnej należy więc upatrywać w prawie krajowym, którego przepis art. 286 p.w.p. nie przewiduje możliwości żądania przez uprawnionego wydania mu przedmiotów naruszenia w celu ich zniszczenia. W zdaniu drugim wyraźnie stanowi, że sąd może orzec o ich wycofaniu z obrotu, przyznaniu uprawnionemu na poczet zasądzonej na jego rzecz sumy pieniężnej albo zniszczeniu.

Już więc ze względu na samo jego sformułowanie żądanie z pkt 3. pozwu podlegać musiało oddaleniu. Ponadto - zdaniem Sądu - w każdym przypadku, gdy istnieje możliwość usunięcia skutków naruszeń z zastosowaniem łagodniejszych środków, takie właśnie należy zastosować. Nagranie (na k.80), fotografie (k.77-79) i dowód rzeczowy przekonują, że możliwe jest przeszkicowanie kwestionowanych płaszczy, nie ma więc potrzeby ich niszczenia. W każdym przypadku dla usunięcia skutków naruszeń wystarczające byłoby wycofanie z obrotu kwestionowanych płaszczy, czego jednak powód nie żąda. W tym przypadku, orzeczenie przez Sąd – z urzędu – o wycofaniu z obrotu produktów stanowiących przedmiot naruszenia wykraczałoby poza granice wyznaczone przepisem art. 321 § 1 k.p.c.

2. Odnośnie do naruszenia reguł uczciwej konkurencji:

Zgodnie z jej art. 1, ustawa z dnia 16/04/1993 r. *o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji* reguluje zapobieganie i zwalczanie nieuczciwej konkurencji w działalności gospodarczej - w interesie publicznym, przedsiębiorstw oraz klientów, nie może jednak być traktowana jako instrument służący wyeliminowaniu konkurencji w ogóle, w celu zachowania przez przedsiębiorcę dominującej pozycji rynkowej. (tak Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z 30/09/1998 r. sygn. akt I ACa 281/98 Apel.-Lub.1999/1/1)

W uzasadnieniu wyroku z 11/07/2002 r. (I CKN 1319/00 OSNC 2003/5/73) Sąd Najwyższy stwierdził m.in.: *założeniem ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest ochrona atrakcyjnej siły przedsiębiorcy oraz jej oddziaływanie na krąg odbiorców. Chodzi o rozgraniczenie między działaniem uczciwym i zgodnym z prawem, a wykraczającym poza ustanowione reguły, nie zaś o ochronę konkretnego osiągnięcia. Ustawa ma zatem na celu zapewnienie prawidłowości zachowania się i działania podmiotów gospodarczych w warunkach wolnej konkurencji i dostępu do rynku na równych prawach. Realizacja konstytucyjnej zasady wolności gospodarczej uzasadnia (...) poszukiwanie równowagi między wolnością rynku i swobodą obrotu a celami ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, określonymi w art. 1.*

Stosownie do art. 3 ust. 1, uznanie działania za czyn nieuczciwej konkurencji warunkowane jest kumulatywnym spełnieniem następujących przesłanek :

- ❑ czyn ma charakter konkurencyjny,
- ❑ narusza lub zagraża interesowi innego przedsiębiorcy lub klienta,
- ❑ jest bezprawny, tj. sprzeczny z prawem lub dobrymi obyczajami.

Działanie konkurencyjne ma charakter celowy, ukierunkowane jest na wzmocnienie bądź utrzymanie pozycji na rynku danego przedsiębiorcy, który jednak niekoniecznie musi mieć świadomość skutków jakie rzeczywiście może wyrzucić, bez znaczenia jest przewidywanie przezeń możliwości naruszenia interesów innych uczestników obrotu. Konkurencyjne są wyłącznie działania zewnętrzne, adresowane do innych uczestników wymiany rynkowej, mające na celu zdobycie klientów dla oferowanych przez nich towarów przez zwiększenie własnej efektywności gospodarczej bądź osłabienie cudzej. Zagrożenie interesów musi mieć charakter bezpośredni i realny. Muszą one być zdolne wywierać wpływ na innych przedsiębiorców-konkurentów (albo na konsumentów), niekorzystnie oddziaływać na ich sytuację, naruszając ich interesy gospodarcze. Decyduje o tym sposób, w jaki działanie konkurenta jest odbierane przez potencjalnych adresatów. Obowiązek wskazania i udowodnienia naruszenia lub zagrożenia jego interesów gospodarczych, a także winy naruszcyciela obciąża występującego z zarzutem nieuczciwej konkurencji.

Naruszenie prawa odnosi się do bezwzględnie obowiązujących przepisów, w szczególności u.z.n.k., przepisów o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym, o ochronie dóbr osobistych, prawa własności, praw autorskich, ochrony konsumentów, kodeksu karnego. Dobre obyczaje rozumieć należy podobnie do zasad współżycia społecznego, jako normy moralne i zwyczajowe stosowane w działalności gospodarczej. O tym, czy dane działanie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami, decyduje całokształt okoliczności, a zwłaszcza cel, użyte środki i konsekwencje przedsięwziętych działań. Czyn sprzeczny z prawem może, ale nie musi być zarazem sprzeczny z dobrymi obyczajami, gdyż zależy to od charakteru naruszonych norm. Dla ustalenia dobrych obyczajów poważne znaczenie mogą mieć ustalone przez organizacje samorządu zawodowego kodeksy etyczne. (por. M.Kępiński *Problemy ogólne nowej ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji*. Ruch Prawniczy Ekonomiczny i Socjologiczny 1994/2/1)

Pojęcie dobrych obyczajów odczytuje się najczęściej w ujęciu ekonomiczno-funkcjonalnym, przywiązującym wagę nie do przestrzegania dobrych obyczajów w ogóle lecz do zachowania przedsiębiorców w działalności gospodarczej, odchodząc od dokonywania oceny z punktu widzenia ogólnych zasad etyczno-moralnych, gdzie istotne kryterium stanowiło poczucie godności ogółu ludzi myślących sprawiedliwie i słusznie. Obecnie, dobre obyczaje to normy moralne i zwyczajowe stosowane w działalności gospodarczej. (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 26/09/2002 r. III CKN 213/01 OSNC 2003/12/169) Sprzeczność z dobrymi obyczajami, jako klauzula generalna, podlega

ocenie sądu z punktu widzenia treści, motywów i celu działania konkurencyjnego. Obiektywnie niezgodne z dobrymi obyczajami są działania (lub zaniechania) sprzeczne ze zwyczajami uznanymi przez daną społeczność, obowiązującymi w określonym środowisku.

Sąd podziela powszechnie przyjęty w doktrynie i orzecznictwie pogląd, iż przepis art. 3 w ust. 1 w sposób ogólny określa czyn nieuczciwej konkurencji, podczas gdy w ust. 2 wymienia przykładowo niektóre czyny, typizowane dodatkowo w art. 5-17, które należy wyklądać tak, że ogólne określenie czynu nieuczciwej konkurencji i przepisy czyn ten uszczegóławiające pozostają w następujących wzajemnych relacjach:

- ❑ wymienione w ustawie czyny nie tworzą zamkniętego katalogu, za nieuczciwie konkurencyjne można uznać także działanie niewymienione w art. 5-17, jeżeli tylko spełnia ono przesłanki zdefiniowane w art. 3 ust. 1,
- ❑ wymagania określone w definicji art. 3 ust. 1 odnoszą się do czynów wymienionych w art. 5-17, a klauzula generalna pełni funkcję korygującą w stosunku do przepisów szczególnych. Gdy dany stan faktyczny, formalnie, spełnia przesłanki z art. 5-17, w rzeczywistości jednak działanie nie wykazuje któregoś ze znamion art. 3 ust. 1 (np. bezprawności, sprzeczności z dobrymi obyczajami), uznanie go za czyn nieuczciwej konkurencji nie jest możliwe.

Prawo konkurencji hołduje zasadzie *priori tempore potior iure*. Udzielenie ochrony zmierza do zabezpieczenia słuszných interesów tego przedsiębiorcy, który poniósł określone nakłady na zaprojektowanie, wprowadzenie do obrotu i promocję określonego produktu, czy na rozpoznawalność jego oznaczenia. Warunkiem uzyskania ochrony jest w każdym przypadku wykazanie pierwszeństwa rynkowego oraz zaistnienie okoliczności wskazanych w rozdziale 2. u.z.n.k. (*Czyny nieuczciwej konkurencji* - art. 5-17) lub deliktu tam nieujętego, ale odpowiadającego hipotezie art. 3 ust. 1.

Art. 13 ust. 1 stypizuje, jako czyn nieuczciwej konkurencji, naśladowanie gotowego produktu, polegające na tym, że za pomocą technicznych środków reprodukcji jest kopiowana zewnętrzna jego postać, jeżeli może wprowadzić klientów w błąd co do tożsamości producenta lub produktu. *Niedozwolone naśladownictwo może [...] nie tylko dotyczyć identyczności kopii i oryginału, ale da się także rozciągnąć na przypadki odmienności wymiarów. Wystarczy taki stopień podobieństwa, który spowoduje, że przeciętny nabywca na podstawie całościowego wrażenia nie odróżni produktu wtórnego od tego pierwotnego.* (M. Orliński Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11/07/2002 r., I CKN 1319/00. PPH 2004/2/54)

Samo naśladownictwo nie jest więc zabronione, jeżeli nie stwarza ryzyka wprowadzenia klientów w błąd co do tożsamości producenta lub produktu. Bezwzględny zakaz naśladownictwa produktów wytwarzanych przez innego przedsiębiorcę prowadziłby do powstania nieograniczonego żadnym terminem monopolu eksploatacji określonego rozwiązania technicznego i uniemożliwiłby lub co najmniej utrudniał wchodzenie na rynek innym przedsiębiorcom, prowadzącym podobną

działalność. Pozostawałoby to w sprzeczności z porządkiem prawnym opartym na zasadzie wolności gospodarczej i regułach uczciwej konkurencji. Samo naśladownictwo produktów innego przedsiębiorcy, nie korzystającego ze szczególnej ochrony jego praw wyłącznych, nie jest sprzeczne z regułami konkurencji i nie uzasadnia przyjęcia istnienia czynu nieuczciwej konkurencji. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 11/08/2004 r. II CK 487/03)

Do oceny możliwości wystąpienia konfuzji między porównywalnymi produktami przyjmuje się model należycie poinformowanego, uważnego i rozsądnego przeciętnego konsumenta. Tak określony wzorec nie może być jednak definiowany w oderwaniu od ustalonych – odrębnie dla każdej sprawy – warunków obrotu i realiów życia gospodarczego. Możliwość konfuzji, o której mowa w art. 13 ust. 1 u.z.n.k., zachodzi wówczas, gdy dla przeciętnego odbiorcy zewnętrzna postać porównywanych produktów jest tego rodzaju, że nie jest możliwe odróżnienie oryginału od kopii. Nie jest konieczne, aby oba produkty były identyczne. Wystarczające jest podobieństwo na tyle wysokie, że przeciętny nabywca, na podstawie ogólnego i całościowego wyrażenia nie odróżnia wyrobu naśladowczego od oryginalnego. Możliwości wystąpienia konfuzji nie wyłączają przy tym drobne różnice występujące w produktach obu stron. Ocenę należy dokonać przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności towarzyszących wyborowi towaru przez klienta. Niewątpliwie znaczna różnica w jakości porównywalnych produktów, dostrzegalna wzrokowo w chwili podejmowania decyzji o ich nabyciu, może niekiedy wyłączać możliwość konfuzji. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 6/03/2014 r. V CSK 202/13)

Wyczerpujące i wyraźne oznaczenie producenta na opakowaniu towaru oraz trwałe umieszczenie znaku towarowego bezpośrednio na produkcie wprowadzanym do obrotu wyłącza możliwość wywołania błędu zarówno co do tożsamości producenta, jak i produktu. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 14/11/2008 r. V CSK 162/08) Decydujące znaczenie dla wyłączenia ryzyka konfuzji może mieć zatem odmienne opakowanie produktu, zawierające odróżniające oznaczenia i informację o jego pochodzeniu. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16/01/2009 r. V CSK 241/08)

W ustalonych okolicznościach sprawy można uznać, że działanie pozwanej stanowi czyn nieuczciwej konkurencji zdefiniowany w art. 3 ust. 1 u.z.n.k. K.C. dopuściła się bowiem naruszenia przepisów prawa chroniącego niezarejestrowany wzór wspólnotowy i wzór przemysłowy na gruncie prawa autorskiego, a także dobre obyczaje handlowe, które nakazują przedsiębiorcy samodzielne i lojalne wobec konkurentów rynkowych działania w celu zdobywania klientów. Wykorzystywanie przez pozwaną praw wyłącznych ł.ł. z pewnością narusza interesy gospodarcze powoda, który został pozbawiony możliwości używania wzoru przemysłowego płaszcza z wyłączeniem innych osób i czerpania korzyści przynależnych mu na podstawie umowy z 2/04/2015 r.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, świadome korzystanie z cudzych praw lub choćby pozycji wypracowanej przez innego przedsiębiorcę stanowi działanie sprzeczne z prawem i narusza dobre obyczaje kupieckie. Nie ulega, bowiem wątpliwości, że w uczciwym obrocie gospodarczym

istnieje norma, wedle której nikt nie powinien czerpać nieuzasadnionych korzyści z cudzej pracy, tym bardziej wykorzystując informacje zdobyte poprzez wspólne działanie na rynku z powodem. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 2/01/2007 r. V CSK 311/06)

Z tych samych przyczyn, o których mowa była w pkt 1., na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 u.z.n.k., zasadne jest zastosowanie względem pozwanej sankcji zakazowych i oddalenie żądania usunięcia skutków naruszeń w sposób sformułowany w pkt 3., jako nadmierny i nieuzasadniony okolicznościami. (*a contrario* art. 18 ust. 1 pkt 2 u.z.n.k.)

3. Odnośnie do ochrony wzorów przemysłowych na gruncie prawa autorskiego:

Ustawa z dnia 4/02/1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych gwarantuje wyłączność korzystania z utworu, którym może być wzór przemysłowy spełniający wygląd nowości i oryginalności. (art. 1 ust. 2 pkt 5) Uzyskanie ochrony przed naruszeniami zależne jest od wykazania, że powód (wnioskodawca w postępowaniu o udzielenie zabezpieczenia) jest twórcą wzoru (który – jako utwór – cechuje się nowością i oryginalnością) lub nabywcą autorskich praw majątkowych oraz faktu naruszenia.

K.C. nie przeczy, iż Ł.Ł. służą autorskie prawa majątkowe do utworu – wzoru przemysłowego, nabyte na podstawie umowy zawartej 2/04/2015 r. z autorkami projektu płaszcza (k.34-35) Użycie przez pozwaną identycznego wzoru, bez zgody powoda lub współ-uprawnionej M.F., do uszycia płaszczy damskich uzasadnia stawiany jej zarzut naruszenia.

Z tych samych przyczyn, o których mowa była w pkt 1., na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 1 u.p.a.p.p., zasadne jest zastosowanie względem pozwanej sankcji zakazowych i oddalenie żądania usunięcia skutków naruszeń w sposób sformułowany w pkt 3., jako nadmierny i nieuzasadniony okolicznościami. (*a contrario* art. 79 ust. 1 pkt 2 u.p.a.p.p.)

O kosztach Sąd orzekł na zasadzie art. 100 zdanie drugie k.p.c., obciążając nimi w całości pozwaną. W sprawach o naruszenie praw własności intelektualnej i reguł uczciwej konkurencji, w przypadku częściowego tylko uwzględnienia powództwa, niezwykle trudne jest wyważenie w jakim zakresie każda ze stron powinna ostatecznie ponosić koszty postępowania. W przekonaniu Sądu, decydujące znaczenie winno mieć w tym przypadku rozstrzygnięcie co do zasady odpowiedzialności pozwanego za naruszenie praw powoda. Żądane sankcje mają natomiast znaczenie drugorzędne.

W niniejszej sprawie Sąd uznał racje powoda, stwierdzając że pozwana naruszyła jego prawa do niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego, autorskie prawa majątkowe do wzoru przemysłowego i interesy gospodarcze. Sąd uwzględnił powództwo w zakresie sankcji zakazowych (pkt 1 pozwu), których znaczenie jest z pewnością większe od usunięcia skutków naruszeń, którego powód żądał w pkt 3. Ponieważ skala bezprawnego działania pozwanej, przerwanego dość szybko, była stosunkowo niewielka (zaledwie 122 płaszcze zajęte przez komornika, które miałyby stanowić przedmiot zniszczenia), należało uznać, że powód uległ zaledwie w niewielkiej części swego roszczenia.

Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. (§ 3 art. 98 k.p.c.) Stronom reprezentowanym przez radcę prawnego zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata. (art. 99 k.p.c.)

Opłaty za czynności radców prawnych przed organami wymiaru sprawiedliwości określa rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28/09/2002 r. *w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu*. Zasadzając opłatę za czynności radcy prawnego sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. (§ 2 ust.1.) Podstawę zasądzenia opłaty stanowią stawki minimalne określone w rozdziałach 3 i 4, z tym, że nie może być ona wyższa od 6-o krotnej stawki minimalnej (§ 2 ust.2.), której wysokość zależy od wartości przedmiotu sprawy lub jej rodzaju. (§ 4 ust.1.) W sprawie o naruszenie prawa z rejestracji wynagrodzenie radcy prawnego wynosi 840 zł (§ 10 ust. 1 pkt 18).

Zważywszy charakter sprawy, jej wagę i stopień skomplikowania, a także czas trwania postępowania, Sąd uznał, że adekwatne do nakładu pracy pełnomocnika powoda wykonującego zawód radcy prawnego jest wynagrodzenie w minimalnej wysokości.

Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania przy rozstrzygnięciu o kosztach postępowania przepisu art. 101 k.p.c. Deklaracja K. C. woli zaprzestania naruszeń, niewątpliwie związana z czynnościami w postępowaniu zabezpieczającym, nie dawała powodowi gwarancji, że jego prawa i interesy gospodarcze nie będą w przyszłości naruszane. Pozwana zresztą nie godziła się usunąć skutków naruszenia w sposób żądany przez powoda.